

Sisällönkuvailun asiantuntijaryhmän kokous 15.9.2017

Paikka: Kansalliskirjasto, Leipätehdas V503 (Kardemumma)

Läsnä: Tarja Turunen (pj), Mirja Anttila (sihteeri), Hannele Dahl, Maria Forsén, Ilkka Haataja, Liisa Hilander, Outi Hintikka, Tarja Mäkinen, Henna Paajala, Jaakko Tuohiniemi, Osma Suominen (kohdan 3. käsittelyn ajan)

Poissa: Ellinor Hjerpe, Irene Piippola

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 10.04.

2. Esityslistan hyväksyminen

Esityslista hyväksyttiin.

3. Genresanaston termien tunnisteet

Osma Suominen esitteli vaihtoehdot Lajityyppi- ja muotosanaston URI-tunnisteiksi (ks. liite). Näistä valittiin vaihtoehto 1. Lajityyppi- ja muotosanasto on kaksikielinen, mutta kullakin termillä on vain yksi URI jota käytetään kielestä riippumatta.

4. Ryhmän kokoonpano

Liisa Hilander Turun yliopiston kirjastosta on tullut mukaan ryhmään Jaana Taylersonin jäädessä pois. Ellinor Hjerpe Tritoniasta sijaistaa Susanne Holmlundia tämän toimikauden loppuun asti. Käytiin esittelykierron.

5. Uusi sisällönkuvailuohje

Keskusteltiin sisällönkuvailun tason määrittelystä. Kuvailun tasokoodien todettiin liittyvän enemmän luettelointiin kuin sisällönkuvailuun; kuvailun minimitasolla ei välttämättä tehdä lainkaan sisällönkuvailua. Sisällönkuvailun minimitasona puolestaan voitaisiin pitää sitä, että tiedonhakija löytää tarvitsemansa aineiston. Outi ehdotti ohjeen 0-luvussa esitettävän prosessikaavion visualisointia ja tasojen havainnollistamista sen yhteydessä, toisaalta pohdittiin mahdollisuutta ilmaista tasoja esimerkein.

Tarve tasojen määrittelylle liittyy vaatimukseen kuvailun keventämisestä, mutta todettiin että olisi hyödyllisempää keventämisen sijaan puhua esim. sujuvoittamisesta tai selkeyttämisestä, koska keventäminen voi väärin tulkittuna johtaa siihen, että tarpeellisiakin elementtejä karsitaan, eivätkä aineistot ole riittäväällä tarkkuudella haettavissa. Huomiota kannattaa kiinnittää enemmän päällekkäisen työn välttämiseen, yhteisten sanastojen käyttöön ja apuvälineiden kehittämiseen.

Seuraavan skype-kokouksen aiheena on aika ja luontiaika. Sen jälkeen kesken ovat vielä luku 9, johdanto ja liitteet. Kongressin kirjasto hyväksyi osakentän 2 tutkimusmenetelmä-kenttään, joten ohjeen voi julkaista tältä osin päivitettynä.

Keskusteltiin satunnaisesti Melindassa 0-osakentässä käytetyistä YSA-termien URI-tunnisteista. Sovittiin, että tunnisteita ei lisätä tässä vaiheessa käsin, vaan vasta YSOon siirtymisen jälkeen otetaan tunnisteet käyttöön. Tavattaessa tunniste kuitenkin jätetään, mutta mikäli osakenttä katoaa Asteri-validoinnin yhteydessä, sitä ei tarvitse lisätä takaisin.

Tarja Turuselle oli tullut kysymys udk-version merkitsemisestä. Sovittiin että julkaistaan version merkitsemistä koskeva liite ensi viikolla asiakaswikissä.

6. Sisällönkuvailun asiantuntijaryhmän työryhmien tilannetiedot

Lajityyppi- ja muotosanasto: Kauno-ontologiasta poimitut termit on nyt lisätty sanastoon. Seuraavaksi tuotetaan termeille päätöksen mukaiset URIt. Mirja kutsuu työryhmän kokouksen koolle työstämään termien suhteita. Marjut Puominen Helsingin kaupunginkirjastosta tulee mukaan työryhmään Yrjö Lindegrenin tilalle.

Pyydetään lisäämään ehdotusjärjestelmään mahdollisuus ehdottaa genretermiä. Kysyttiin, pitäisikö lisäksi tutkia onko Melindassa käytetty runsaasti 655-kentässä jotain sanastosta puuttuvaa termiä.

Kun termien suhteet on tehty valmiiksi, sanasto voidaan julkaista. Sanasto lisätään myös Asteriin, mutta sen voi julkaista Fintossa jo ennen kuin Asteri-tietueet on luotu.

Fiktiivisen aineiston työryhmä: Sisällönkuvailuohjeen läpikäyminen fiktioaineiston kannalta on nyt ajankohtaista. Fiktio voitaisiin huomioida myös prosessikaaviossa. Pyydetään Marjut Puominen mukaan myös tähän työryhmään.

UDK-työryhmä: Jaakko pyytää uutta exceliä Jarmo Saarikolta, jonka jälkeen HYKin asiantuntijat täydentävät käännöksen. Jos tarvitaan lisää tekijöitä, Jaakko ilmoittaa.

7. Tiedotusasiat

[Kuvailuryhmien puheenjohtajien kokous 15.8.2017](#)

8. Muut asiat

- toimijakuvailu: Mirja kutsuu koolle palaverin keskustelemaan ammattien ja arvonimien merkitsemisessä käytettävästä sanastosta
- ryhmän wiki: vanhasta wikistä on nyt siirretty kaikki tarpeellinen uuteen asiakaswikiin lukuun ottamatta ohjeen keskeneräisiä osioita
- [Kuvailuryhmien yhteinen työpaja Helsingissä 26.9.2017 klo 12-16](#)
 - Puhutaan sujuvoittamisesta, ei keventämisestä. Välineitä tähän uusi selkeä ohje, Asterin hyödyntäminen, sanastojen kehittäminen (esim. MUSA > YSA, Genresanaston käyttöönotto), uusien kenttien käyttö ja näiden hyödyntäminen haussa (ohjeistus sisällönkuvailuohjeessa), tarkkuus kenttien käytössä – samalla vaivalla tarkempia tuloksia.
- [Kuvailun tiedotuspäivä 27.9.2017](#)
- [Kirjastoverkkopäivät 24. – 26.10.2017](#)
 - sisällönkuvailun työpaja 24.10. aiheena uusi sisällönkuvailuohje

10. Seuraava kokousaika

Seuraava kokous pidetään marraskuussa, sovitaan päivä doodlella.

11. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.28.